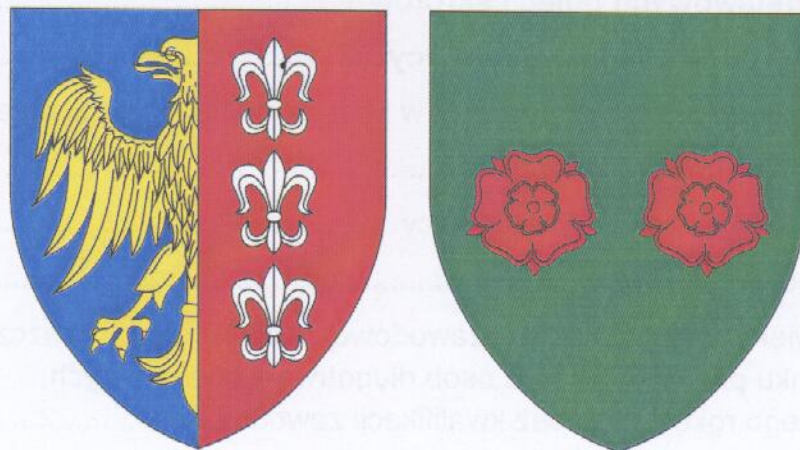

Załącznik
do Uchwały nr LVIII/1330/2010
Rady Miejskiej w Bielsku-Białej
z dnia 29 czerwca 2010 roku

**Program Promocji Zatrudnienia
oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy
na lata 2010-2013**

BIELSKO – BIAŁA 2010

Spis treści

Wprowadzenie	3
Słowniczek podstawowych pojęć i skrótów	4
1. Charakterystyka lokalnego rynku pracy	5
a. Podmioty gospodarcze i zatrudnienie w Mieście na tle województwa.....	5
b. Bezrobocie w Mieście Bielsko - Biała.....	6
c. Analiza SWOT Lokalnego Rynku Pracy.....	11
2. Priorytety, Cele i Działania	12
Priorytet I Zwiększenie aktywności zawodowej osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, zwłaszcza osób długotrwale bezrobotnych, powyżej 50 –tego roku życia i bez kwalifikacji zawodowych	12
Priorytet II Zwiększenie aktywności zawodowej kobiet	19
Priorytet III Promocja i rozwój przedsiębiorczości i samozatrudnienia	20
Priorytet IV Upowszechnienie wzoru kształcenia się przez całe życie	22
Priorytet V Szkolenie pracowników służb zatrudnienia poprzez podnoszenie i aktualizowanie kwalifikacji.....	23
Priorytet VI Stworzenie sieci współpracy z pracodawcami, organizacjami pracodawców oraz innymi podmiotami zajmującymi się problematyką rynku pracy	24
Zakończenie	26
Spis Tabel	27

Wprowadzenie

Zgodnie z art.9 ust.1 pkt 1) Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2008r. Nr 69, poz. 415 z późn. zm.) do zadań samorządu powiatu należy „opracowanie i realizacja programu promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy stanowiącego część powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych...”

Program Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy na lata 2010 – 2013 zwany dalej „Programem” spełniać będzie rolę programu wymienionego w ww. Ustawie na terenie Miasta Bielska - Białej.

Program jest spójny ze strategicznymi dokumentami krajowymi i wspólnotowymi. Wśród nich znajdują się następujące dokumenty:

- Strategia Rozwoju Kraju 2007 – 2015
- Krajowa Strategia Zatrudnienia 2007 – 2013
- Narodowy Plan Rozwoju 2007 – 2013
- Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007 – 2013
- Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000 – 2020
- Strategia Polityki Społecznej Województwa Śląskiego na lata 2006 – 2020
- Strategia Rozwoju Bielska – Białej do 2020 roku
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Bielsku – Białej na lata 2009 – 2013

Cel główny: Ograniczanie zjawiska bezrobocia i jego negatywnych skutków

Celem Programu jest prowadzenie działań, które pomogą pobudzać aktywność zawodową i społeczną mieszkańców Miasta Bielska – Białej. Działania te mają przyczynić się do ograniczania zjawiska bezrobocia i jego negatywnych skutków.

Słowniczek podstawowych pojęć i skrótów

Bezrobotny (osoba bezrobotna) – zgodnie z definicją zawartą w art. 2. ust.1 pkt 2) Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy:

BEZROBOTNYM jest osoba posiadająca obywatelstwo polskie oraz cudzoziemiec o ile jest obywatelem państw członkowskich Unii Europejskiej, obywatelem państw, z którymi Unia Europejska zawarła umowy o swobodzie przepływu osób, osobą posiadającą status uchodźcy nadany w RP, osobą posiadającą zezwolenie na osiedlenie się w RP, lub cudzoziemiec - członek rodziny obywatela polskiego, niezatrudniona i niewykonywująca innej pracy zarobkowej, zdolna i gotowa do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zawodzie lub służbie albo innej pracy zarobkowej, albo jeżeli jest osobą niepełnosprawną, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy, nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem uczącej się w szkole dla dorosłych lub przystępującej do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły lub w szkole wyższej gdzie studiuje w formie studiów niestacjonarnych, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania /stałego lub czasowego/ powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli:

- a) ukończyła 18 lat,
- b) nie ukończyła 60 lat – kobieta lub 65 lat - mężczyzna,
- c) nie nabyła prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty socjalnej, renty rodzinnej w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę albo po ustaniu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, zaprzestaniu prowadzenia pozarolniczej działalności nie pobiera zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego, zasiłku macierzyńskiego lub zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego,
- d) nie jest właścicielem lub posiadaczem samoistnym lub zależnym nieruchomości rolnej w rozumieniu przepisów Kodeksu cywilnego, o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe lub nie podlega ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub, domownik w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe,
- e) nie uzyskuje przychodów podlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym z działów specjalnych produkcji rolnej, chyba że dochód z działów specjalnych produkcji rolnej, obliczony dla ustalenia podatku dochodowego od osób fizycznych, nie przekracza wysokości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 2 ha przeliczeniowych ustalonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o podatku rolnym lub nie podlega ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w takim gospodarstwie,
- f) nie posiada wpisu do ewidencji działalności gospodarczej albo nie podlega – na podstawie odrębnych przepisów obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników,
- g) nie jest osobą tymczasowo aresztowaną lub nie odbywa kary pozbawienia wolności, z wyjątkiem kary pozbawienia wolności poza zakładem karny w systemie dozoru elektronicznego,
- h) nie uzyskuje miesięcznie przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę, z wyłączeniem przychodów uzyskanych z tytułu odsetek lub innych przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych,
- i) nie pobiera, na podstawie przepisów o pomocy społecznej zasiłku stałego,
- j) nie pobiera, na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, świadczenia pielęgnacyjnego lub dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania,
- k) nie pobiera po ustaniu zatrudnienia świadczenia szkoleniowego.

Poszukujący pracy - zgodnie z definicją zawartą w art. 2. ust.1 pkt 22) Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy:

POSZUKUJĄCYM PRACY jest osoba, która, poszukuje zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub innej formy pomocy określonej w ustawie, zarejestrowana w powiatowym urzędzie pracy

PUP – Powiatowy Urząd Pracy w Bielsku-Białej

1. Charakterystyka lokalnego rynku pracy

Na lokalnym rynku pracy dominuje przemysł maszynowy, samochodowy oraz metalurgiczny. Do największych zakładów działających w Bielsku - Białej należą: Fiat Auto Poland, Fiat-GM Powertrain Polska, Nemak Poland, Eaton Automotive Systems, Finnveden Polska, Adler Polska, Cooper-Standard Automotive Polska, Magneti Marelli Suspension Systems Bielsko, GE Power Controls, Hutchinson Poland, Philips Lighting Bielsko, Électropoli-Galwanotechnika oraz Avio Polska.

a. Podmioty gospodarcze i zatrudnienie w Mieście na tle województwa

Tabela 1. Podmioty gospodarcze zarejestrowane w rejestrze REGON według sektora w latach 2007 - 2009

	MIASTO BIELSKO - BIAŁA			WOJEWÓDZTWO ŚLĄSKIE		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009
SEKTOR PUBLICZNY	763	671	632	18 715	17 374	16 280
SEKTOR PRYWATNY	22 605	22 805	23 347	408 698	411 546	414 298
OGÓŁEM	23 368	23 476	23 979	427 413	428 920	430 578

Źródło: GUS, Bank Danych Regionalnych

Tabela 2. Pracujący według rodzajów działalności (stan na koniec danego roku) według faktycznego miejsca pracy; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

	MIASTO BIELSKO - BIAŁA		WOJEWÓDZTWO ŚLĄSKIE	
	2007	2008	2007	2008
ROLNICTWO, ŁOWIECTWO I LEŚNICTWO, RYBACTWO	162	183	6 519	6 599
PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO	29 210	30 188	516 262	536 198
USŁUGI (RAZEM)	35 749	37 411	633 247	650 457
W TYM: USŁUGI RYNKOWE	22 827	24 694	375 902	391 393
USŁUGI NIERYNKOWE	12 922	12 717	257 345	259 064
OGÓŁEM	65 121	67 782	1 156 028	1 193 254

Źródło: GUS, Bank Danych Regionalnych

Tabela 3. Zatrudnienie według sektora (stan na koniec danego roku) bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz zatrudnionych za granicą, fundacji, stowarzyszeń i innych organizacji

	MIASTO BIELSKO - BIAŁA		WOJEWÓDZTWO ŚLĄSKIE	
	2007	2008	2007	2008
SEKTOR PUBLICZNY	16 222	15 817	466 123	461 829
SEKTOR PRYWATNY	47 471	53 659	566 935	612 927
OGÓŁEM	63 693	69 476	1 033 058	1 074 756

Źródło: GUS, Bank Danych Regionalnych

W województwie śląskim liczba zatrudnionych wzrosła w 2008 roku o 41 698 osób w porównaniu do roku poprzedniego. Jednocześnie nastąpiło zmniejszenie zatrudnienia w sektorze publicznym (z 466 123 osób w 2007 roku do 461 829 osób w 2008 roku) i wzrost w sektorze prywatnym (z 566 935 w 2007 roku do 612 927 w 2008 roku). W pierwszym sektorze zatrudnionych jest 42,97% ogółu, a w drugim – 57,03% (wg stanu na koniec 2008 roku). W Mieście Bielsko – Biała nastąpił wzrost zatrudnionych w sektorze prywatnym (74,53% w 2007 roku i 77,23% w 2008 roku). Zatrudnieni w sektorze publicznym w Mieście stanowią około 23%. Następuje zmniejszenie zatrudnienia w sektorze publicznym na rzecz sektora prywatnego, co w sferze gospodarki rynkowej jest dobrym wskaźnikiem.

b. Bezrobocie w Mieście Bielsko – Biała

Zjawisko bezrobocia w ostatnich latach w Mieście Bielsko – Biała ulegało zmianom. W latach 2007 – 2008 liczba bezrobotnych zmniejszała się. Wiązało się to z dobrą sytuacją gospodarczą w kraju i w regionie oraz otwartymi rynkami pracy w Unii Europejskiej. W IV kwartale 2008 roku liczba bezrobotnych zaczęła nieznacznie wzrastać. Trend ten utrzymywał się w 2009 roku. Spowodowane to było pogorszeniem się sytuacji w gospodarce światowej, co w pewnym stopniu przełożyło się na sytuację na lokalnym rynku pracy.

Tabela 4. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w Mieście w latach 2007 – 2009 (stan na dzień 31.XII danego roku)

	2007	2008	2009
Ogółem	4 789	4 431	5 466
w tym: kobiety	2 722	2 454	2 910

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Bielsku – Białej

Na koniec 2007 roku liczba bezrobotnych zarejestrowanych w PUP, z terenu Miasta Bielska – Białej wynosiła 4 789 osób, a na dzień 31.12.2009 roku osiągnęła poziom 5 466 osób. Zanotowano więc wzrost liczby bezrobotnych o 677 osób (tj. o 14%) w porównaniu do 2007 roku.

Tabela 5. Stopa bezrobocia w Mieście w latach 2007 – 2009 (stan na dzień 31.XII danego roku)

	2007	2008	2009
MIASTO BIELSKO – BIAŁA	5,2%	4,8%	5,8%
WOJEWÓDZTWO ŚLĄSKIE	9,2%	6,9%	9,2%
KRAJ	11,2%	9,5%	11,9%

Źródło: Dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej

W 2007 roku stopa bezrobocia w Mieście wyniosła 5,2%, a w roku 2008-4,8%. W ostatnim kwartale 2008 roku mieliśmy do czynienia ze wzrostem stopy bezrobocia. W roku 2009 roku stopa bezrobocia wzrastała, i na koniec grudnia wyniosła w Mieście – 5,8 %.

W trakcie analizy zjawiska bezrobocia oraz planowania działań z zakresu aktywizacji zawodowej, należy zwracać dużą uwagę na osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Wśród nich znajdziemy osoby długotrwale bezrobotne (tj. osoby pozostające w ewidencji PUP łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego), osoby do 25 roku życia, osoby po 50 roku życia, osoby bez kwalifikacji zawodowych, osoby, bez wykształcenia średniego, kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka oraz osoby bezrobotne niepełnosprawne.

Tabela 6. Długotrwale bezrobotni w Mieście w latach 2007 – 2009 (stan na dzień 31.XII danego roku)

	2007	2008	2009
Ogółem	2 987	2 178	1 949
w tym: kobiety	1 707	1 249	1 069
% udział w ogóle bezrobotnych	62,37%	49,15%	35,66%

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Bielsku – Białej

Jednym z problemów na lokalnym rynku pracy jest długotrwale bezrobocie. W latach 2007 – 2009 w Mieście Bielsko – Biała, udział procentowy długotrwale bezrobotnych spadł z 62% w 2007 roku do 35% na koniec 2009 roku. Mimo to osoby długotrwale bezrobotne wciąż stanowią istotną część bezrobotnych zarejestrowanych w Urzędzie Pracy.

Tabela 7. Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych w latach 2007 – 2009 (stan na dzień 31.XII danego roku)

	2007	2008	2009
Ogółem	1 695	1 471	1 411
w tym: kobiety	942	825	763
% udział w ogóle bezrobotnych	35,39%	33,20%	25,81%

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Bielsku – Białej

W latach 2007– 2009 w Mieście Bielsko – Biała liczba osób bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych zmniejszyła się z poziomu 1 695 do 1 411 osób, udział procentowy tej grupy w ogólnej liczbie bezrobotnych obniżył się z poziomu 35% do 25%. Osoby te mają duże trudności na rynku pracy, gdyż oferty wolnych miejsc pracy zgłaszane przez pracodawców kierowane są najczęściej do osób, które posiadają kwalifikacje zawodowe i doświadczenie w danym zawodzie.

Tabela 8. Niepełnosprawni bezrobotni i poszukujący pracy w latach 2007 – 2009 (stan na dzień 31.XII danego roku)

	2007		2008		2009	
	OGÓŁEM	KOBIETY	OGÓŁEM	KOBIETY	OGÓŁEM	KOBIETY
Osoby niepełnosprawne bezrobotne	458	242	533	279	640	355
Poszukujący pracy	106	52	108	46	119	56
w tym: osoby niepełnosprawne niepozostające w zatrudnieniu	91	43	78	33	101	47

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Bielsku – Białej

Liczba osób niepełnosprawnych bezrobotnych z terenu Miasta, zarejestrowanych w PUP wzrosła z 458 w 2007 roku do 640 w 2009 roku. Ich udział w ogólnej strukturze bezrobotnych wzrósł z 9,56% do 11,71%. Liczba osób poszukujących pracy niepełnosprawnych niepozostających w zatrudnieniu wzrosła w porównaniu do roku 2007.

Na podstawie powyższych danych dotyczących bezrobocia w Mieście Bielsko – Biała można stwierdzić, iż pomimo wzrostu liczby bezrobotnych w 2009 roku stopa bezrobocia pozostaje na stosunkowo niskim poziomie w porównaniu ze wskaźnikiem w województwie i w kraju. Problem bezrobocia dotyczy zwłaszcza osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Pomimo zmniejszania się liczby osób długotrwale bezrobotnych i bez kwalifikacji, osoby te muszą być nadal obejmowane wsparciem, które umożliwi im wejście bądź powrót na rynek pracy.

Analiza struktury bezrobocia

Tabela 9. Struktura bezrobotnych według wieku w Mieście Bielsko – Biała (stan na dzień 31.XII danego roku)

WIEK	2007		2008		2009	
	OGÓŁEM	KOBIETY	OGÓŁEM	KOBIETY	OGÓŁEM	KOBIETY
18-24	507	324	513	309	738	382
25-34	1 195	777	1 227	753	1 572	913
35-44	957	580	816	467	1 002	582
45-54	1 510	885	1 318	759	1 497	863
55-59	501	156	465	166	546	170
60-64 lata	119	-	92	-	111	-
RAZEM	4 789	2 722	4 431	2 454	5 466	2 910

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Bielsku – Białej

Najliczniejszą kategorią wiekową wśród bezrobotnych w Mieście Bielsko - Biała są osoby w wieku 25-34 lata oraz w wieku 45-54 lata. Wspomniane kategorie były najliczniej reprezentowane w całym analizowanym okresie (lata 2007 – 2009). Na koniec 2009 roku osoby w wieku 25-34 lata stanowiły 28,76% ogółu bezrobotnych, a w wieku 45-54 lata – 27,39%. W analizowanym okresie udziały procentowe wśród tych grup utrzymywały się na podobnym poziomie. Najwięcej

bezrobotnych kobiet stanowi grupa w wieku 25-34 lata (31,37% w 2009 roku) oraz w wieku 45-54 lata (29,66% w 2009 roku).

Problem bezrobocia dotyka w szczególności osoby po 45 roku życia. Z jednej strony mogą to być osoby, których kwalifikacje zdezaktualizowały się, a z drugiej strony są niechętnie zatrudniane przez pracodawców z uwagi na ich wiek. Drugą kategorią wiekową silnie dotkniętą problemem bezrobocia są osoby młode w wieku 25-34 lata. W tym wypadku przeszkodą staje się zbyt małe i zbyt krótkie doświadczenie zawodowe. Problemem na rynku pracy jest niedostosowanie kwalifikacji pracowników (bezrobotnych) do wymagań pracodawców.

Tabela 10. Struktura bezrobotnych według wykształcenia w Mieście Bielsko – Biała (stan na dzień 31.XII danego roku)

WYKSZTAŁCENIE	2007		2008		2009	
	OGÓŁEM	KOBIETY	OGÓŁEM	KOBIETY	OGÓŁEM	KOBIETY
Wyższe	483	293	592	369	829	513
Policealne i średnie zawodowe	1 139	750	1 081	676	1 309	738
Średnie ogólnokształcące	440	325	421	294	515	336
Zasadnicze zawodowe	1 467	736	1 279	583	1 630	735
Podstawowe i poniżej	1 260	618	1 058	532	1 183	588
RAZEM	4 789	2 722	4 431	2 454	5 466	2 910

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Bielsku – Białej

Najwięcej osób bezrobotnych w ewidencji PUP posiada wykształcenie zasadnicze zawodowe bądź niższe. Osoby te stanowiły na koniec 2007 roku 56,94%, w 2008 roku – 52,74%, a w 2009 roku 51,46% ogółu osób bezrobotnych. Mieliśmy więc do czynienia ze spadkiem procentowego udziału tej grupy w populacji bezrobotnych w Mieście Bielsko – Biała. W 2009 roku najliczniejszą grupę bezrobotnych kobiet stanowiły kobiety z wykształceniem zasadniczym zawodowym lub niższym (45,46%).

Problem bezrobocia dotyka głównie osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym bądź podstawowym. Z jednej strony problemem może być niedostosowanie kwalifikacji do potrzeb rynku pracy (w przypadku osób z wykształceniem zawodowym), a z drugiej strony niskie kwalifikacje bądź ich brak (bezrobotni z wykształceniem podstawowym).

Kolejnym istotnym elementem analizy rynku pracy jest analiza popytu na pracę. Przedstawione poniżej zestawienie liczby ofert pracy dotyczy jedynie tych zgłoszonych i pozyskanych przez PUP.

Tabela 11. Liczba ofert pracy zgłoszonych w Powiatowym Urzędzie Pracy w danym roku

	2007	2008	2009
Liczba ofert	10 966	9 241	6 611

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Bielsku – Białej

W 2007 roku pracodawcy zgłosili w sumie 10 966 ofert pracy. W 2009 roku było to 6 611 ofert. Zanotowano spadek ilości zgłoszonych ofert pracy o 4 355 ofert (tj. o 39,7%).

Lokalny rynek pracy ulega dużym zmianom. Również zawody deficytowe i nadwyżkowe zmieniały się w ostatnich latach. Zawodem deficytowym nazywamy zawód, na który występuje na rynku pracy większe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Wśród zawodów deficytowych wymagających specjalistycznych kwalifikacji, w roku 2007 można było wymienić m.in.: operator obrabiarek sterowanych numerycznie, monter instalacji wodociągowych i kanalizacyjnych, spawacz ręczny łukiem elektrycznym. W 2008 roku były to zawody: kierowca ciągnika siodłowego, mechanik samochodów osobowych, blacharz budowlany i monter instalacji wodociągowych i kanalizacyjnych. W 2009 roku do zawodów deficytowych zaliczono: technolog robót wykończeniowych w budownictwie, operator koparek i zwalowarek, tynkarz i monter instalacji wodociągowych i kanalizacyjnych.

Natomiast przez zawód nadwyżkowy należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. W Mieście Bielsko – Biała do zawodów nadwyżkowych w 2007 roku należały m.in.: kontroler wewnętrzny, asystent ekonomiczny i wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych, a w 2008 roku: kontroler wewnętrzny, mechanik pojazdów samochodowych, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym. W 2009 zawodami nadwyżkowymi były: pedagog, kontroler jakości wyrobów - artykuły przemysłowe i technik mechanik.

IV kwartał 2008 roku oraz I kwartał 2009 roku przyniosły duże zmiany na rynku pracy w regionie. Nastąpiło zwiększenie ilości rejestracji osób bezrobotnych. Spowodowane to było z jednej strony kryzysem w gospodarce światowej, a z drugiej zakończeniem prac sezonowych w budownictwie i rolnictwie. Kryzys gospodarczy przyczynił się do zwiększonej ilości zgłoszeń zwolnień grupowych w 2009 roku, ale również do sytuacji, w której pracodawcy nie zdecydowali się przedłużyć umów o pracę na czas określony.

c. Analiza SWOT Lokalnego Rynku Pracy

Silne strony (Strengths)

- stosunkowo niska stopa bezrobocia
- projekty realizowane przez PUP dotyczące aktywizacji bezrobotnych
- dobry poziom wykorzystania środków Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) i Funduszu Pracy (FP)
- rozwój infrastruktury technicznej i transportowej w Mieście
- potencjał edukacyjny Miasta Bielska - Białej
- region atrakcyjny dla nowych inwestycji

Słabe strony (Weaknesses)

- problem długotrwałego bezrobocia, pomimo spadku liczby osób długotrwale bezrobotnych
- mała aktywność i niechęć osób długotrwale bezrobotnych do dalszego rozwoju zawodowego i podjęcia zatrudnienia
- utrzymujący się wysoki odsetek bezrobotnych kobiet
- stosunkowo duży udział osób po 45 roku życia w strukturze bezrobotnych
- niedostosowanie kwalifikacji osób bezrobotnych do potrzeb rynku pracy

Szanse (Opportunities)

- rozwój gospodarczy kraju
- środki Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) i Funduszu Pracy (FP)
- wzrastający poziom wykształcenia młodych osób
- otwarty rynek pracy w krajach Unii Europejskiej

Zagrożenia (Threats)

- długotrwałe bezrobocie prowadzące do zjawiska ubóstwa, patologii, wykluczenia społecznego czy marginalizacji
- wysokie koszty pracy oraz niedoskonałe i często zmieniające się ustawodawstwo
- dziedziczenie bezrobocia, a w konsekwencji biedy
- emigracja ludzi dobrze wykształconych do krajów i regionów wysoko rozwiniętych
- gwałtowna reemigracja
- światowy kryzys gospodarczy

2. Priorytety, Cele i Działania

Priorytet I Zwiększenie aktywności zawodowej osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, zwłaszcza osób długotrwale bezrobotnych, powyżej 50 – tego roku życia i bez kwalifikacji zawodowych

Zgodnie z art. 49 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008r. Nr 69, poz. 415 z późn. zm.) grupy znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy to m.in. bezrobotna młodzież do 25 roku życia, osoby długotrwale bezrobotne, bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych, bezrobotne osoby niepełnosprawne, bezrobotni po pięćdziesiątym roku życia oraz bezrobotne osoby samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia.

W związku z tym PUP będzie kładł nacisk na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu. Będą to działania z zakresu pośrednictwa pracy, doradztwa zawodowego, a także kursy i szkolenia czyli działania skierowane na przekwalifikowanie bezrobotnego.

1) Cel operacyjny: Rozwój pośrednictwa pracy

Pośrednictwo pracy jest jednym z głównych zadań PUP. Należy zatem dążyć do ciągłego podnoszenia jakości tej usługi skierowanej zarówno do bezrobotnych jak i pracodawców. By osiągnąć założony cel, Urząd będzie podejmował następujące działania:

a) Organizacja i uczestnictwo w giełdach pracy

Giełdy pracy są ukierunkowane na konkretnego pracodawcę, albo na konkretny zawód. Działanie to ułatwia kontakt pracodawców i potencjalnych pracowników w jednym miejscu i czasie. Organizacja i uczestnictwo w giełdach pracy w ciągu roku uzależnione będzie od potrzeb zgłaszanych ze strony pracodawców oraz potrzeb wynikających ze strony poszukujących pracy na lokalnym rynku pracy. PUP przy organizacji giełd będzie podejmował współpracę z pracodawcami i instytucjami zajmującymi się problematyką rynku pracy.

b) Uczestnictwo w targach pracy

PUP planuje brać aktywny udział w targach pracy organizowanych przez instytucje rynku pracy w regionie. Poprzez uczestnictwo w targach upowszechniane będą oferty pracy, jak również promowane będą usługi świadczone przez PUP.

c) Publikacja ofert pracy w Internecie

W kontekście rozwoju społeczeństwa informacyjnego w naszym kraju konieczne jest zamieszczanie ofert pracy na stronach internetowych PUP. Jest to istotne ułatwienie dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy. Pracodawcy natomiast mają możliwość skorzystania z internetowego formularza zgłaszania ofert wolnych miejsc pracy.

d) Promowanie ofert pracy Eures

W celu rozwoju pośrednictwa pracy, PUP zamierza promować również zagraniczne pośrednictwo pracy realizowane poprzez sieć EURES, będącą międzynarodową siecią współpracy publicznych służb zatrudnienia państw członkowskich UE/EOG. Usługi EURES – świadczone pracodawcom i poszukującym pracy – polegać będą na promowaniu ofert pracy w sieci EURES, informowaniu o warunkach życia i pracy w innych krajach EU/EOG, pomocy pracodawcom w pozyskaniu odpowiednich pracowników z obszar EU/EOG, a poszukującym pracy w znalezieniu zatrudnienia.

W ramach sieci EURES, PUP jest członkiem Partnerstwa Transgranicznego EURES T-BESKYDY, w skład którego wchodzi partnerzy transgraniczni z Polski, Republiki Czeskiej oraz Słowacji. W ramach działań Partnerstwa, PUP promować będzie przygraniczny rynek pracy poprzez wymianę informacji nt. ofert pracy oraz warunkach życia i pracy w rejonach przygranicznych.

e) Działania informacyjne w zakresie dostępności pośrednictwa pracy

Jednym z ważnych działań wspierających rozwój pośrednictwa pracy jest informowanie o tej usłudze. Informacja ta musi być skierowana zarówno do pracodawców jak i bezrobotnych w celu promowania pośrednictwa pracy. Działanie to będzie realizowane poprzez rozpowszechnianie informacji w mediach, w tym na stronie internetowej PUP, sporządzanie i rozpowszechnianie ulotek i broszur informacyjnych, wywieszanie informacji w gablotach znajdujących się w PUP. Działania te będą miały na celu informowanie bezrobotnych o ich prawach i obowiązkach jak również przekazywanie informacji o sytuacji na lokalnym rynku pracy.

2) Cel operacyjny: Rozwój poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej

Poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa należą do podstawowych usług rynku pracy. Z uwagi na ciągłe zmiany na rynku pracy, konieczność przewidywania nowych trendów kształtujących ten rynek – dążenie do poprawy jakości tej usługi oraz zwiększanie jej dostępności jest ważnym elementem realizowanego Programu. W ramach realizacji tego celu podejmowane będą następujące działania:

a) Udzielanie porad indywidualnych

Wykorzystywane w tym celu będą profesjonalne metody ułatwiające wybór zawodu, zmianę kwalifikacji, podjęcie lub zmianę zatrudnienia. W przypadku zaistnienia takiej potrzeby przeprowadzone będą także badania pomagające w samopoznaniu, określeniu zainteresowań i uzdolnień zawodowych.

b) Inicjowanie, organizowanie i prowadzenie porad grupowych

W trakcie takich spotkań osoby bezrobotne i poszukujące pracy będą miały możliwość nabycia umiejętności w zakresie poruszania się po rynku pracy, planowania swojej dalszej ścieżki edukacyjnej czy zawodowej. Dokonywana będzie także analiza problemów wynikających z faktu poszukiwania pracy i sposobów ich rozwiązania.

c) Udzielanie indywidualnych i grupowych informacji zawodowych

Zakres tematyczny powyższej formy będzie obejmował informacje o podstawowych usługach rynku pracy, zawodach i ogólnej sytuacji na rynku pracy, możliwościach uzyskania kwalifikacji zawodowych, a także oczekiwaniach pracodawców w zakresie kwalifikacji zawodowych wymaganych od kandydatów do pracy. Osoby zainteresowane podjęciem działalności gospodarczej będą miały możliwość zdobycia wiedzy na temat procedur wynikających z otwarcia własnej firmy oraz źródeł pozyskiwania środków na ten cel.

d) Udzielanie pomocy pracodawcom

Działania związane z tą formą wsparcia dla pracodawców będą dotyczyć zarówno pomocy w doborze kandydatów do pracy, jak również określeniu szczególnych wymagań dotyczących stanowisk pracy zgłaszanych przez pracodawców. Doradcy będą wspierać także rozwój zawodowy pracodawców i ich pracowników poprzez udzielanie porad zawodowych, które mają na celu rozwój kompetencji oraz podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób zatrudnionych w przedsiębiorstwach.

e) Działania informacyjno – promocyjne

Kluczowym działaniem wspierającym rozwój poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej jest informowanie o powyższej usłudze. Grupami docelowymi, do których kierowane będą działania promocyjne są zarówno pracodawcy, jak i osoby bezrobotne, czy poszukujące pracy. Realizacja tego działania będzie możliwa poprzez rozpowszechnianie informacji w mediach, na stronie internetowej PUP, kolportaż ulotek i broszur informacyjnych oraz wywieszanie informacji w gablotach znajdujących się na terenie PUP.

3) Cel operacyjny: Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy w Klubie Pracy

Klub Pracy jest szczególną formą poradnictwa zawodowego PUP, mającą na celu przygotowanie wszystkich uczestników tego Klubu do samodzielnego poszukiwania pracy oraz podjęcia zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej. Zadanie to podyktowane jest ciągłymi zmianami na rynku pracy oraz koniecznością zwiększenia aktywności w samodzielnym poszukiwaniu pracy.

a) Działania aktywne i zapobiegawcze realizowane przez Klub Pracy

Zajęcia aktywizacyjne przeznaczone dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy. W szczególności skierowane do osób, którym brakuje doświadczenia w poszukiwaniu pracy, do osób powracających na rynek pracy oraz dla osób długotrwale bezrobotnych. Omawiana usługa realizowana jest w formie jednodniowych warsztatów.

Szkolenia z zakresu aktywnego poszukiwania pracy, dzięki którym osoby bezrobotne mogą lepiej poznać samych siebie oraz lepiej określić problem, z jakim borykają się poszukując pracy. Dzięki odpowiedniemu pokierowaniu przez Liderów Klubu Pracy oraz wsparciu grupy, osoby te mogą odnieść skuteczny sukces w poszukiwaniu pracy. Szkolenia te mają postać 3-tygodniowych spotkań warsztatowych.

Dostęp do elektronicznej bazy danych. Kluczowym zadaniem jest nieograniczony dostęp do informacji oraz zagwarantowanie zainteresowanym dostępu do komputera zaopatrzonego w Internet, co daje możliwość samodzielnego sporządzania dokumentów aplikacyjnych, poszukiwania pracy, uzyskiwania informacji o pracodawcach itp. Lider Klubu Pracy służy wiedzą i pomocą w realizacji tych zadań.

b) Rozwój postaw aktywnych i przedsiębiorczych wśród bezrobotnych

W celu łagodzenia skutków bezrobocia oraz zmniejszania jego natężenia konieczne jest wytworzenie u osób korzystających z usług Klubu Pracy takich postaw, które umożliwią im samodzielne poruszanie się po rynku pracy. Ważnym elementem jest również wytwarzanie u osób bezrobotnych postaw przedsiębiorczości i aktywności niezbędnych w poszukiwaniu pracy. Do zadań Liderów Klubu Pracy należy także zadbanie o to, aby osoby korzystające z zajęć aktywizacyjnych wiedziały jak sporządzić dokumenty aplikacyjne i jak się nimi posługiwać w skutecznym poszukiwaniu pracy.

c) Działania informacyjne w zakresie dostępności usług Klubu Pracy

Warunkiem koniecznym do rozwoju tego typu usługi jest ciągłe o niej informowanie. Ważnym źródłem informacji o działaniach Klubu Pracy są informacje zawarte na stronie internetowej PUP oraz informacje dostępne na ulotkach

i broszurach. Harmonogram spotkań w Klubie Pracy udostępniony jest w Klubie Pracy oraz w gablotkach informacyjnych.

4) Cel operacyjny: Dostosowywanie oferty szkoleniowej do potrzeb rynku pracy

Szybko zmieniający się rynek pracy zmusza pracowników i osoby poszukujące pracy do ciągłego podnoszenia i aktualizowania kwalifikacji. Osoby rejestrujące się w PUP jako osoby bezrobotne lub poszukujące pracy często nie mają środków finansowych na podjęcie szkolenia w celu podniesienia bądź zmiany kwalifikacji. Do zadań PUP należy więc organizacja szkoleń dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy, dzięki którym podniosą oni swoje kwalifikacje co zwiększy ich szanse na znalezienie zatrudnienia. Szkolenia organizowane przez PUP uwzględniać będą zapotrzebowanie na kwalifikacje na lokalnym rynku pracy. W ramach tego celu, PUP będzie realizować następujące działania:

- a) Diagnozowanie zapotrzebowania na zawody i specjalności, na które istnieje zapotrzebowanie na lokalnym rynku pracy oraz sporządzanie wykazu potrzeb szkoleniowych osób uprawnionych

Do diagnozowania zapotrzebowania na zawody i specjalności na lokalnym rynku pracy wykorzystywana będzie m.in. strategia rozwoju regionalnego związana z tworzeniem nowych miejsc pracy, analizy ofert pracy i informacji o wolnych miejscach pracy zgłaszanych przez pracodawców, wyniki analiz rynku pracy w tym, monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, diagnozy potrzeb rynku pracy w zakresie kształcenia ustawicznego i szkolenia bezrobotnych, a także analiza skuteczności i efektywności zakończonych szkoleń.

Natomiast przy określaniu potrzeb szkoleniowych osób będą brane pod uwagę w szczególności zgłoszenia osób zainteresowanych podjęciem szkoleń, pracodawców oraz zgłoszenia szkoleń przez doradców zawodowych, pośredników pracy i liderów Klubu pracy.

Na podstawie pozyskanych informacji sporządzany będzie wykaz potrzeb szkoleniowych.

- b) Organizacja szkoleń

Szkolenia to kolejna forma aktywizacji zawodowej. Poprzez udział w szkoleniach osoby uprawnione mają możliwość podniesienia, uzupełnienia lub zmiany kwalifikacji zawodowych, celem zwiększenia ich szans na uzyskanie lub utrzymanie zatrudnienia, a także nabycie umiejętności aktywnego poszukiwania pracy. PUP organizować będzie szkolenia w formie grupowej i indywidualnej. Pierwsze z nich organizowane będą w oparciu o potrzeby szkoleniowe badane przez PUP, natomiast szkolenia indywidualne w oparciu o uzasadnienie celowości zawarte we wniosku osoby uprawnionej.

c) Monitorowanie organizowanych szkoleń

Szkolenia organizowane przez PUP muszą spełniać określone normy i warunki. W związku z tym konieczne będzie przeprowadzanie kontroli w ośrodkach szkoleniowych.

5) Cel operacyjny: Aktywizacja osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Według danych PUP osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy stanowią znaczną część ogółu osób bezrobotnych. W związku z tym należy podejmować działania zmierzające do poprawy ich sytuacji na rynku pracy. Należy pamiętać, że żadna osoba korzystająca z usług PUP nie może być dyskryminowana w dostępie do tychże usług. Przewidziano następujące działania:

a) Organizowanie staży

Staż to aktywna forma przeciwdziałania bezrobociu, której celem jest nabywanie praktycznych umiejętności poprzez wykonywanie zadań w miejscu pracy bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą. Uczestnictwo w tej formie pomaga zdobyć doświadczenie, które może być przydatne w poszukiwaniu pracy oraz lepszym poruszaniu się po rynku pracy. Osobom będącym w szczególnej sytuacji na rynku pracy udział w stażu pomaga zdobyć doświadczenie poprzez wykonywanie zadań w miejscu pracy.

b) Organizowanie prac interwencyjnych

Prace interwencyjne polegają na tworzeniu miejsc pracy przez pracodawców dla osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Pracodawca otrzymuje zwrot części kosztów poniesionych na wynagrodzenia pracowników oraz składki na ubezpieczenie społeczne od refundowanego wynagrodzenia.

c) Organizacja robót publicznych i prac społecznie użytecznych

Roboty publiczne to forma zatrudnienia subsydiowanego w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy, przy wykonywaniu prac mających na celu reintegrację zawodową i społeczną, określoną odrębną ustawą. Organizowane są przez ośrodki pomocy społecznej lub organizacje pozarządowe zajmujące się problematyką rynku pracy czy pomocy społecznej. Prace społecznie użyteczne będą organizowane przy współpracy z jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej.

6) Cel operacyjny: Integracja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych

Rynek pracy osób niepełnosprawnych charakteryzuje się niską aktywnością zawodową oraz niskim wskaźnikiem zatrudnienia. Z jednej strony problem stanowi

niska świadomość pracodawców dotycząca zatrudniania osób niepełnosprawnych, a z drugiej niskie kwalifikacje tych ostatnich. Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2008 r. Nr 14 poz. 92 z późn. zm.) wśród zadań PUP znajduje się m.in. finansowanie z PFRON wydatków na instrumenty i usługi rynku pracy, przyznawanie środków na podjęcie działalności gospodarczej oraz zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy. Aby osiągnąć ten cel realizowane będą następujące działania:

a) Realizacja programów rynku pracy

Osoby bezrobotne niepełnosprawne zostaną objęte pośrednictwem pracy i doradztwem zawodowym w celu znalezienia przyczyn niskiej aktywności zawodowej oraz wyjścia z tej sytuacji. Dodatkowo osoby niepełnosprawne zarejestrowane jako bezrobotne oraz poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu będą miały możliwość korzystania ze szkoleń, staży czy prac interwencyjnych. Poza tym dla osób niepełnosprawnych przewidziano również dotacje na podjęcie działalności gospodarczej. Dostęp do wszystkich usług i instrumentów odbywać się będzie na takich samych zasadach jak w przypadku osób bezrobotnych tak by żadna grupa nie była dyskryminowana.

b) Popularyzacja korzyści z zatrudniania osób niepełnosprawnych

Pracodawcom, którzy zdecydują się zatrudnić osobę niepełnosprawną przysługuje z tego tytułu refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy. Podjęte działania będą miały na celu promowanie zatrudniania osób niepełnosprawnych i rozpowszechnianie informacji na temat korzyści płynących z tego tytułu dla pracodawców.

c) Działania informacyjne skierowane do osób niepełnosprawnych i pracodawców

Niepełnosprawni bezrobotni oraz niepełnosprawni poszukujący pracy niepozostający w zatrudnieniu będą informowani o możliwości podjęcia pracy na stanowiskach specjalnie dla nich stworzonych, o możliwości podjęcia działalności gospodarczej oraz o możliwości korzystania z usług PUP. Pracodawcy będą informowani o korzyściach jakie płyną z zatrudniania osób niepełnosprawnych. Źródłem informacji będą pracownicy PUP, strona internetowa PUP, ulotki i inne.

Priorytet II Zwiększenie aktywności zawodowej kobiet

Zagwarantowanie równości szans kobiet i mężczyzn na rynku pracy odnosi się do jednego z kluczowych problemów polskiego rynku pracy okresu transformacji – zjawiska bezrobocia wśród kobiet. Cechą charakterystyczną tego zjawiska jest stosunkowo nieduża liczba wyłączeń kobiet z ewidencji bezrobotnych, co powoduje że są zagrożone długotrwałym bezrobociem i trudniej jest im powrócić na rynek pracy.

1) Cel operacyjny: Wsparcie i reintegracja kobiet na rynku pracy

Kobiety są szczególnie zagrożone problemem bezrobocia. Kobiety będą objęte wsparciem, które umożliwi im wejście bądź powrót na rynek pracy. Podejmowane będą następujące działania mające na celu wsparcie i reintegrację kobiet na rynku pracy:

a) Popularyzacja elastycznych form zatrudnienia

Elastyczne formy zatrudnienia charakteryzują się elastycznością czasu i miejsca pracy. W związku z tym mogą być alternatywą dla kobiet poszukujących pracy, które większość czasu muszą bądź chcą pozostawać w domu. Przykładami takiej formy zatrudnienia może być praca na umowę zlecenie, zatrudnianie pracowników na indywidualnych zasadach poza siedzibą firmy czyli tzw. praca zdalna, samozatrudnienie.

b) Wsparcie przy zapewnieniu opieki nad dzieckiem

Jednym z istotnych działań wspierających wejście bądź powrót kobiet na rynek pracy będzie pomoc udzielana przy zapewnieniu opieki nad dzieckiem. Działania te obejmować będą refundacje kosztów opieki nad dzieckiem (opiekunka, przedszkole) oraz informacje na temat możliwości korzystania z pomocy. Starosta może, po udokumentowaniu poniesionych kosztów, refundować koszty opieki nad dzieckiem lub dziećmi do lat 7, jeżeli osoba bezrobotna podejmie zatrudnienie lub inną pracę zarobkową lub zostanie skierowana na staż, przygotowanie zawodowe dorosłych lub szkolenie oraz pod warunkiem osiągnięcia z tego tytułu miesięcznie przychodów nieprzekraczających minimalnego wynagrodzenia za pracę.

c) Stosowanie programów i usług rynku pracy

Zmiana tendencji dotyczących sytuacji kobiet na rynku pracy realizowana będzie poprzez programy i usługi rynku pracy, a mianowicie: promowanie i wspieranie ustawicznego inwestowania we własną karierę zawodową poprzez poradnictwo i doradztwo zawodowe, organizowanie szkoleń, staży, prowadzenie zajęć w zakresie nabywania i wykorzystywania umiejętności i wiedzy na temat elastycznego podejścia do zawodu; wspieranie przedsiębiorczości oraz samozatrudnienia kobiet poprzez szkolenia w zakresie małej przedsiębiorczości,

przyznawanie środków na podjęcie działalności gospodarczej oraz pomoc w uzyskaniu zatrudnienia poprzez subsydiowane zatrudnienie, pokrycie kosztów wyposażenia, doposażenia stanowisk pracy.

d) Działania informacyjne skierowane do kobiet i pracodawców

Poszczególne działania wspierane będą działaniami informacyjnymi skierowanymi do kobiet i pracodawców na rzecz zwalczania stereotypów w postrzeganiu ról kobiecych i męskich w życiu zawodowym i rodzinnym oraz promowaniu elastycznych form i metod organizacji pracy takich jak: telepraca, praca na zastępstwo, pozwalające kobietom na godzenie życia zawodowego i rodzinnego.

Priorytet III Promocja i rozwój przedsiębiorczości i samozatrudnienia

Rozwój i wspieranie przedsiębiorczości jest kolejnym ważnym zadaniem PUP wynikającym z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Rozwój istniejących i wspieranie powstawania nowych podmiotów gospodarczych stanie się podstawą tworzenia nowych miejsc pracy. Wsparcie Urzędu będzie kierowane w stronę bezrobotnych chcących założyć własną firmę oraz do już istniejących przedsiębiorstw.

1) Cel operacyjny: Stwarzanie przyjaznych warunków dla rozwoju przedsiębiorczości

Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości będzie podstawą tworzenia nowych miejsc pracy. Będzie to również traktowane jako alternatywna forma aktywizacji bezrobotnych w stosunku np. do staży czy prac interwencyjnych. Powyższy cel realizowany będzie poprzez następujące działania:

a) Organizacja szkoleń z zakresu przedsiębiorczości

Osoby, które zamierzają rozpocząć działalność gospodarczą napotykają zazwyczaj na różne problemy związane z różnymi aspektami jej prowadzenia. Mogą to być kwestie formalne, prawne lub ekonomiczne. W związku z tym PUP organizuje szkolenia dla osób bezrobotnych z zakresu przedsiębiorczości. Mają one na celu wyposażenie uczestników w odpowiednie umiejętności i wiedzę, która będzie pomocna w założeniu i prowadzeniu działalności gospodarczej. Zakres takich szkoleń obejmuje m.in. ocenę ryzyka przedsięwzięcia, informacje o rejestracji działalności, przygotowanie biznes planu, wiadomości z zakresu podatków.

b) Udzielanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej przez bezrobotnych

Osoby bezrobotne, które zamierzają rozpocząć działalność gospodarczą mogą starać się o udzielenie dotacji na jej podjęcie. Środki mogą być przeznaczone

na zakup urządzeń bądź usług niezbędnych do rozpoczęcia działalności. Warunki udzielania tej pomocy określa ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz konkretne przepisy wykonawcze.

c) Działania informacyjne promujące przedsiębiorczość i samozatrudnienie

Działaniem wspomagającym rozwój przedsiębiorczości będzie upowszechnianie informacji na temat możliwości podjęcia działalności gospodarczej, samozatrudnienia i uczestnictwa w szkoleniu z zakresu przedsiębiorczości. Informacje dotyczące możliwości otrzymania środków na podjęcie działalności gospodarczej będą publikowane na stronie internetowej PUP, oraz w gablotach i na tablicach informacyjnych w PUP. Dodatkowym źródłem informacji będą pośrednicy pracy oraz doradcy zawodowi.

2) Cel operacyjny: Wspieranie przedsiębiorców

Realizując zadania z zakresu rozwoju i wspierania przedsiębiorczości poza pomocą skierowaną dla bezrobotnych będą również uwzględniane działania ukierunkowane na wsparcie przedsiębiorców. Wsparcie to ma zachęcać pracodawców do zatrudniania osób bezrobotnych i poszukujących pracy znajdujących się w ewidencji PUP. Tym samym będzie się to przekładać na zmniejszanie bezrobocia w Mieście. Przewidziano następujące działania:

a) Refundacja kosztów doposażenia lub wyposażenia miejsca pracy

Jednym z działań zachęcających przedsiębiorców do zwiększania zatrudnienia może być refundacja kosztów doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy. Warunki udzielania tej pomocy określa ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wraz z aktami wykonawczymi.

b) Organizacja staży

Stáže to aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu, których celem jest nabywanie praktycznych umiejętności poprzez wykonywanie zadań w miejscu pracy bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą. Służą one zarówno osobom bezrobotnym, osobom poszukującym pracy jak i samym pracodawcom, którzy mają okazję sprawdzić swoich potencjalnych pracowników bez konieczności zawierania z nimi umowy o pracę.

c) Informowanie o możliwościach korzystania z usług PUP

W celu polepszania współpracy z pracodawcami obejmującej pozyskiwanie ofert pracy i poszukiwanie kandydatów na wolne miejsca pracy należy upowszechniać informacje dotyczące możliwości i korzyści jakie płyną ze współpracy z PUP. Będzie to również dotyczyć informowania o możliwości korzystania z prac interwencyjnych oraz robót publicznych. Działania informacyjne będą polegać na publikowaniu informacji na stronie internetowej PUP oraz umieszczaniu ich

w gablotach i na tablicach informacyjnych w PUP. Informacje będą również udzielane przez pracowników PUP.

Priorytet IV Upowszechnianie wzoru kształcenia się przez całe życie

Podnoszenie i aktualizowanie swoich kwalifikacji staje się warunkiem koniecznym do utrzymania się na szybko zmieniającym się rynku pracy. Efektywna polityka rynku pracy powinna obejmować wspieranie rozwoju postaw przystosowawczych mieszkańców przez promocję idei kształcenia przez całe życie.

1) Cel operacyjny: Promocja idei kształcenia ustawicznego

Promocja idei kształcenia przez całe życie będzie widziana jako skuteczne narzędzie wspierania konkurencji na rynku pracy. Konieczne jest to szczególnie w przypadku osób z niskimi kwalifikacjami, a także osób, których kwalifikacje uległy dezaktualizacji czy też brak na nie zapotrzebowania na rynku pracy. Rynek pracy staje się coraz bardziej wymagający. W związku z tym propagowanie idei kształcenia ustawicznego wśród osób bezrobotnych i poszukujących pracy będzie przedsięwzięciem wspomagającym aktywizację i mobilność zawodową tych osób. Cel będzie realizowany poprzez następujące działania:

a) Upowszechnianie informacji o szkoleniach oraz popularyzacja korzyści z uczestnictwa w szkoleniach

Pracownicy PUP udzielają informacji dotyczących oferty szkoleniowej, możliwości odbycia szkoleń i kursów. Poza tym ich zadaniem jest doradzanie potencjalnym uczestnikom o korzyściach płynących z uczestnictwa w tej formie wsparcia i o korzyściach z ciągłego podnoszenia czy aktualizowania swoich kwalifikacji. Upowszechnianie informacji o szkoleniach będzie odbywało się poprzez wszystkie dostępne i używane przez PUP media, a w szczególności poprzez platformę elektroniczną – stronę internetową PUP. Informacje o kursach i szkoleniach będą wywieszane na tablicach informacyjnych PUP, a także przekazywane przez pracowników PUP. Dużą rolę odegrają w tym działaniu pośrednicy pracy, doradcy zawodowi, a także pracownicy odpowiedzialni za organizację szkoleń.

b) Finansowanie studiów podyplomowych

Szybko zachodzące zmiany na rynku pracy wymagają aktywnych i długoterminowych wyzwań w zakresie aktywności edukacyjnej dorosłych, celem zachowania konkurencyjności na rynku pracy. Działaniem wspierającym rozwój zawodowy osób uprawnionych, będzie finansowanie przez PUP studiów podyplomowych. Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy

przewiduje finansowanie, na wniosek bezrobotnego, do 100% kosztów studiów podyplomowych, jednak nie więcej niż 300% przeciętnego wynagrodzenia.

Priorytet V Szkolenie pracowników służb zatrudnienia poprzez podnoszenie i aktualizowanie kwalifikacji

Podnoszenie kwalifikacji pracowników służb zatrudnienia będzie skutkowało w polepszaniu jakości usług świadczonych przez PUP.

1) Cel operacyjny: Podwyższanie jakości świadczonych usług

PUP będzie dążył do ciągłego podnoszenia jakości świadczonych usług. Odbywać się to będzie poprzez działania związane ze szkoleniem pracowników i podnoszeniem ich kwalifikacji i umiejętności. W związku z realizacją powyższego celu operacyjnego podjęte zostaną następujące działania:

a) Szkolenia i kursy doskonalące kwalifikacje pośredników pracy i doradców zawodowych

Jakość świadczonych usług pośrednictwa pracy i doradztwa zawodowego wynika bezpośrednio z przygotowania merytorycznego pracowników świadczących owe usługi. Tak więc podejmowane będą wszelkie kroki zmierzające do podnoszenia kwalifikacji przez pośredników pracy i doradców zawodowych. Odbywać się to będzie poprzez kursy i szkolenia, w których brać będą udział ci pracownicy.

b) Podnoszenie kwalifikacji i kompetencji pracowników PUP

Szybko zmieniająca się sytuacja na rynku pracy, jak również sytuacja prawna i ustawodawcza wymusza ciągle podnoszenie kwalifikacji, ich uzupełnianie i aktualizowanie przez pracowników publicznych służb zatrudnienia. Konieczne w tym wypadku będzie diagnozowanie potrzeb szkoleniowych pracowników PUP, a następnie realizacja szkoleń w danych zakresach.

Priorytet VI Stworzenie sieci współpracy z pracodawcami, organizacjami pracodawców oraz innymi podmiotami zajmującymi się problematyką rynku pracy

PUP zobligowany jest do wykonywania zadań z zakresu promocji zatrudnienia i aktywizowania lokalnego rynku pracy. Urząd realizuje programy zmierzające do rozwoju aktywnej polityki rynku pracy. Realizując swoje zadania PUP będzie podejmował współpracę z pracodawcami i innymi podmiotami zajmującymi się problematyką rynku pracy czyli z władzami samorządowymi, ośrodkami pomocy społecznej oraz organizacjami pozarządowymi.

1) Cel operacyjny: Rozwijanie współpracy z podmiotami zajmującymi się problematyką rynku pracy

W celu kompleksowej realizacji zadań z zakresu aktywizacji lokalnego rynku pracy PUP podejmował będzie działania zmierzające do lepszego wykorzystywania programów i instrumentów rynku pracy takich jak pośrednictwo pracy, doradztwo zawodowe czy aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu. Cel będzie realizowany poprzez następujące działania:

a) Udział w projektach rozwijających dialog, partnerstwo i współpracę na rzecz aktywizacji

Nawiązywanie dialogu i współpracy z instytucjami, które świadczą usługi rynku pracy pozwoli na lepsze wykorzystanie instrumentów rynku pracy. Podejmowanie wspólnych przedsięwzięć ułatwi dotarcie do szerszego grona beneficjentów w społeczności lokalnej. Wspólna realizacja niektórych projektów zapobiegać będzie również dublowaniu się tych samych działań skierowanych do tych samych grup. Będzie to w głównej mierze realizowane poprzez współpracę z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Bielsku-Białej.

b) Rozwój współpracy z pracodawcami

PUP będzie rozwijał współpracę z pracodawcami, którzy w danym czasie bądź w przyszłości zamierzają zatrudniać pracowników. Jednym z głównych zadań jest pozyskiwanie ofert pracy oraz ich upowszechnianie. Kolejne działanie będzie polegało na aktywnym poszukiwaniu odpowiednich kandydatów na zgłaszane przez pracodawców wolne miejsca pracy oraz inicjowanie kontaktu bezrobotnego z pracodawcą.

2) Cel operacyjny: Promocja usług publicznych służb zatrudnienia

Wszelkie działania podejmowane przez PUP będą uzupełniane działaniami informacyjnymi, których celem jest promocja działalności Urzędu. W kontekście społeczeństwa informacyjnego działania Urzędu muszą koncentrować się na kwestiach marketingowych i promowaniu świadczonych usług. Promocja będzie

uwzględniała zachęcanie i motywowanie osób bezrobotnych i pracodawców do korzystania z usług. Konieczne jest kształtowanie pozytywnego wizerunku Urzędu Pracy. Przewidziano następujące działania:

a) Promocja działalności PUP w mediach lokalnych i Internecie

Promocja usług odbywać się będzie poprzez informacje i ogłoszenia publikowane w prasie lokalnej. PUP na swojej stronie internetowej będzie zamieszczał informacje o swoich działaniach, możliwościach korzystania z usług rynku pracy, ofertach pracy, jak również informacje o sytuacji na lokalnym rynku pracy czy statystyki dotyczące bezrobocia. Informacje będą dotyczyć między innymi możliwości korzystania z aktywnych form wsparcia. Działania te mają na celu podniesienie świadomości społeczności lokalnej na temat możliwości i korzyści jakie niosą ze sobą aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu.

b) Opracowywane i wydawanie ulotek informacyjnych

Ulotki informacyjne będą promować usługi świadczone przez PUP. Dzięki takiej formie, informacje mogą być łatwiej rozpowszechniane oraz docierać do szerszego grona odbiorców.

Zakończenie

Program Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy na lata 2010 – 2013 został opracowany w celu wskazania odpowiednich działań, które pomogą pobudzać aktywność zawodową i społeczną mieszkańców regionu. Działania te będą przyczyniać się do ograniczania zjawiska bezrobocia i jego negatywnych skutków.

Założone cele na lata 2010 – 2013 będą realizowane przez kompleksowe działania. Działania mające na celu aktywizację osób bezrobotnych będą obejmowały pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, szkolenia i kursy rozwijające kwalifikacje zawodowe, wspieranie tworzenia nowych miejsc pracy oraz rozwój przedsiębiorczości. Realizowanie zadań z zakresu promocji zatrudnienia i aktywizacji rynku pracy wymagać będzie diagnozowania potrzeb rynku pracy (monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych).

Podmiot realizujący:

Powiatowy Urząd Pracy w Bielsku – Białej we współpracy z miejskimi jednostkami organizacyjnymi.

Źródła finansowania:

1. Budżet Miasta Bielska – Białej
2. Fundusz Pracy
3. Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON)
4. Fundusze Unii Europejskiej (Europejski Fundusz Społeczny – EFS)
5. Inne źródła

Spis Tabel

Tabela 1. Podmioty gospodarcze zarejestrowane w rejestrze REGON według sektora w latach 2007 – 20095
Tabela 2. Pracujący według rodzajów działalności (stan na koniec danego roku) Według faktycznego miejsca pracy; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie5
Tabela 3. Zatrudnienie według sektora (stan na koniec danego roku) bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz zatrudnionych za granicą, fundacji, stowarzyszeń i innych organizacji5
Tabela 4. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w Mieście w latach 2007 – 2009 (stan na dzień 31.XII danego roku)6
Tabela 5. Stopa bezrobocia w Mieście w latach 2007 – 2009 (stan na dzień 31.XII danego roku)6
Tabela 6. Długotrwale bezrobotni w Mieście w latach 2007 – 2009 (stan na dzień 31.XII danego roku)7
Tabela 7. Bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych w latach 2007 – 2009 (stan na dzień 31.XII danego roku)7
Tabela 8. Niepełnosprawni bezrobotni i poszukujący pracy w latach 2007 – 2009 (stan na dzień 31.XII danego roku)8
Tabela 9. Struktura bezrobotnych według wieku w Mieście Bielsko – Biała (stan na dzień 31.XII danego roku)8
Tabela 10. Struktura bezrobotnych według wykształcenia w Mieście Bielsko – Biała (stan na dzień 31.XII danego roku)9
Tabela 11. Liczba ofert pracy zgłoszonych w Powiatowym Urzędzie Pracy w danym roku9

Wiceprzewodniczący Rady Miejskiej

Ryszard Batycki